

VERSLAG

DEBAT: SPORT OP SCHOOL WIJKGEBOUW 'T KLOOSTER, ROTTERDAM

19-3-2009

'Gymles?! Dat krijgt toch ieder kind?'

Hoe krijgen we de Rotterdamse jeugd structureel aan het sporten? Een dialoog in het kader van de nieuwe sportvisie Rotterdam Sportstad.

Inleiding

Gemeente Rotterdam heeft sinds 2005 aanzienlijk geïnvesteerd om het sportonderwijs op scholen (basisonderwijs en voortgezet onderwijs) weer terug te krijgen. Programma's als Lekker Fit! (basisonderwijs), Superfit (voortgezet onderwijs) en de schoolsportverenigingen zijn succesvolle instrumenten. Deze programma's vloeien voort uit het Actieprogramma Voeding en Beweging van Gemeente Rotterdam (Sport en Recreatie, GGD Rotterdam-Rijnmond en Jeugd, Onderwijs en Samenleving). Uit onderzoek van de GGD Rotterdam-Rijnmond uit 2008 blijkt dat het aantal kinderen met overgewicht in groep 3, 4 en 5 van het basisonderwijs met 4,6% toeneemt tegenover 1,1% bij kinderen van dezelfde leeftijd die aan het Lekker Fit! Project meedoen. Het aantal kinderen met overgewicht neemt dus meetbaar af. Volgens wethouder Geluk is dit het bewijs dat Rotterdam met haar aanpak de juiste weg heeft ingezet.

Ongeveer een derde van de scholen in Rotterdam heeft toegang tot bovengenoemde programma's. Uiteraard is de bedoeling ieder jaar meer scholen aan deze programma's te verbinden. Het is geen verborgen agenda dat het erom gaat alle kinderen één uur per dag aan het bewegen te krijgen.

Rotterdam is dé sportstad van Nederland, waarin:

- iedereen 'een leven lang' kan sporten;
- sport bijdraagt aan de kwaliteit van leven, economie en sociale ontwikkeling.

Door het huidige college worden de volgende doelen nagestreefd:

- uiterlijk 2009 bewegen kinderen op de helft van alle basisscholen elke dag 1 uur;
- in 2009 stijgt sportparticipatie met 5% in de 'sportarme' wijken en blijft de rest gelijk.

Sportonderwijs is dus een belangrijk thema binnen de ontwikkeling van de nieuwe Rotterdamse sportvisie 2010-2016. Het verbeteren van de kwaliteit van het sportonderwijs is hard nodig, want het is geen vanzelfsprekendheid meer dat er op iedere Rotterdamse school (basis- en voortgezet onderwijs) kwalitatief hoogstaand onderwijs wordt gegeven.

Jeugd in Rotterdam, basis van onze sportstad

In Rotterdam zijn ongeveer 50.000 kinderen. De helft daarvan krijgt bewegingsonderwijs. Dit betekent dat 25.000 kinderen géén bewegingsonderwijs krijgen. Eén op de drie kinderen in Rotterdam is te dik. In 2005 is daarom het actieplan Voeding en Bewegen gestart; vanuit het idee dat sport niet alleen een hobby is, maar ook een bittere noodzaak.

Sport is een fantastisch middel waarmee veel bruggen zijn te slaan. Het draagt bij aan:

- de preventie en vermindering van overgewicht bij de jeugd;
- de aanpak van schooluitval;
- het vergroten van de sociale cohesie en binding;

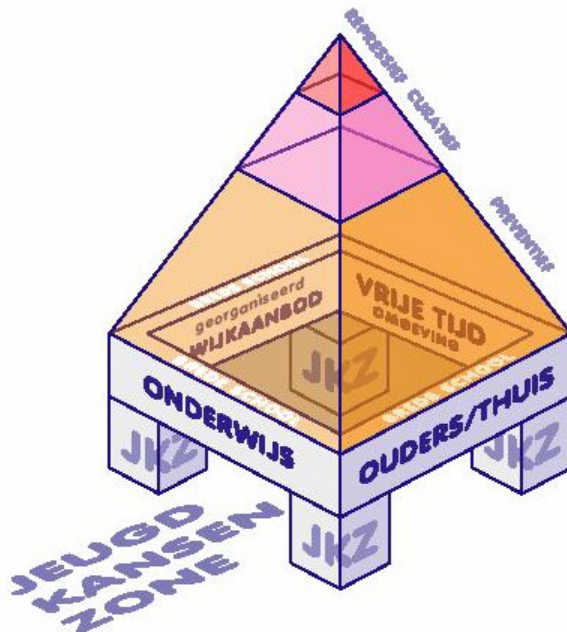
- een gezonde leefstijl.

Om ervoor te zorgen dat kinderen een leven lang kunnen sporten is het volgende nodig:

- ontwikkelen van een sportcultuur;
- aanleggen van een professionele sportinfrastructuur;
- de terugkeer van sportverenigingen in de wijken;
- Rotterdam Sportstad moet de regie voeren bij de uitvoering van het sportbeleid.

Nieuwe coalities

Voor goed sportonderwijs is van groot belang dat er wordt samengewerkt. Er moeten coalities gesmeed worden. De gemeente, sportverenigingen, woningcorporaties en ouders kunnen er niet alleen voor zorgen dat ieder kind kan sporten: *samen* kunnen ze dit wel mogelijk maken. Daarnaast is een belangrijke voorwaarde dat Rotterdam Sportstad een betere coördinatie voert op de geldstroom vanuit het rijk. Als voorbeeld van een intensieve samenwerking wordt de Jeugd Kansen Zone genoemd (zie onderstaand model). Dit is een samenwerkingsmodel in de wijken waarbij alle ketenpartners vanuit een gedeelde analyse met elkaar een wijkprogrammering maken. De bijbehorende overlegstructuur is 'slank en slim'; buurtnetwerken met de basisscholen, waar ook de wijkagent en de jeugdzorg aanschuift.

- ⇒ Verbeteren van onderwijscarrières
- ⇒ Ontwikkelen van sociale, cognitieve, mentale en fysieke competenties binnen én buiten school
- ⇒ Behalen van startkwalificaties voor de arbeidsmarkt

Sportinfrastructuur en brede samenwerking

Met behulp van de schoolsportverenigingen ontstaat een verbeterde sportinfrastructuur. Het zorgt voor het verbinden van jongeren aan reguliere sportverenigingen.

Woningcorporaties voelen zich ook steeds meer betrokken bij het aanbieden van sport aan kinderen. Woningcorporatie Woonbron sponsort bijvoorbeeld de schoolsportverenigingen in Beverwaard en Schiedmond. Een schoolsportvereniging heeft volgens hen een maatschappelijke functie. In de gebiedsvisies van Woonbron wordt nu standaard een paragraaf voor sport ingeruimd.

Over het algemeen zijn de deelnemers van mening dat het goed is als scholen hun horizon verbreden en samenwerking zoeken met andere maatschappelijke partners om zo hun netwerk uitbreiden.

Kwalitatief hoogstaand bewegingsonderwijs

Het is belangrijk dat bewegingsonderwijs een kwalitatief hoogstaand niveau behoudt. Niet alles is daarom geoorloofd om de vermindering van het bewegingsonderwijs tegen te gaan. Kinderen moeten veilig en verantwoord bewegingsonderwijs krijgen. Ze moeten ook daadwerkelijk iets leren; het is een volwaardig vak.

Maak meerwaarde sport meetbaar met 'facts and figures'

De meerwaarde van sport als middel is niet makkelijk te meten. Algemeen aangenomen wordt dat bewegingsonderwijs:

1. onderwijscarrières verbetert;
2. zorgt voor de ontwikkeling van sociale, cognitieve, mentale en fysieke competenties binnen én buiten de school;
3. het vergemakkelijkt om startkwalificaties voor de arbeidsmarkt te behalen.

Van belang voor de politiek is dat er onderzoeksresultaten zijn die deze positieve aannames hard maken. Juist ook voor andere maatschappelijke partners is de drempel om betrokken te worden lager als er 'harde' cijfers en onderzoeksresultaten zijn.

Integrale benadering

In het nieuwe sportbeleid moet iedere partij zich kunnen vinden. Daarom moet de nadruk worden gelegd op een integrale benadering. Geïnvesteed moet worden in de verbinding tussen het gezin, het verenigingsleven, het welzijnswerk, de school en de wijk. Vooral ouderbetrokkenheid is van groot belang en moet niet onderschat worden.

Rol scholen

De scholen zelf vervullen een belangrijke rol in dit proces. Het gymnastiekonderwijs als vast onderdeel van het curriculum is gaandeweg steeds minder vanzelfsprekend geworden. De schoolsportvereniging brengt dit weer terug. Het is van belang dat scholen zich in dit proces actief opstellen. Vanuit Rotterdam Sportstad moeten de juiste randvoorwaarden geboden worden en een centrale regie worden gevoerd.

Rotterdam is op de goede weg. Maar zolang bewegingsonderwijs op school niet landelijk ondersteund wordt, blijven de initiatieven lapmiddelen. Gemeente Rotterdam moet in blijven zetten op het overtuigen van het rijk, zodat bewegingsonderwijs weer een vaste plaats in het onderwijs krijgt.

Workshop 1 – Sport als middel: een hogere cito-score en minder schooluitval!

Om antwoord te geven op de centrale vraag (namelijk: hoe zorgen we ervoor dat ieder Rotterdams kind een uur per dag beweegt) is het van belang te bekijken wat sport kan betekenen voor scholen. Het doel van deze workshop is om scholen bewust(er) te maken van het positieve effect dat sportonderwijs kan hebben op kinderen én dus ook de schoolresultaten.

Wat is de waarde van sport en wat kan het de school opleveren? Verhoogt sport het zelfvertrouwen van het kind en stimuleert het talentontwikkeling? Draagt sporten bij aan de cognitieve en sociaalemotionele ontwikkeling van kinderen?

Gebrek aan harde cijfers

De deelnemers zijn het er mee eens dat sport een positieve bijdrage kan leveren aan de schoolresultaten. Men realiseert zich echter goed dat het gaat om aannames. Er is te weinig onderzoek dat uitwijst dat sport daadwerkelijk bijdraagt aan cognitieve ontwikkeling van een kind. Toch overheerst het gevoel dat sport een wezenlijke bijdrage levert aan de ontwikkeling van kinderen. Sport kan samen met andere factoren het concentratievermogen beïnvloeden. Volgens een onderzoek is er zelfs een samenhang is tussen het type sport en ontwikkeling. Tactische sporten zouden een beter effect hebben. Op dit moment wordt de link tussen schoolprestaties en sport onderzocht. Dit gebeurt onder andere op de Lekker Fit-scholen.

De vraag is of meer sporturen niet ten koste gaat van het aantal reguliere lessen. Aangegeven wordt dat scholen die een groter aanbod van bewegingsonderwijs hebben in ieder geval niet minder presteren dan scholen die minder aanbieden.

Algemeen gedeeld wordt dat sport een positieve bijdrage levert aan de volgende punten:

- sociale competenties (omgaan met regels, discipline, samenwerken, leidinggeven);
- zelfvertrouwen (als kinderen vroeg talenten kunnen herkennen/ontwikkelen, zullen ze sterker in hun schoenen staan);
- ruimtelijk denken;
- schooluitval;
- gezondheid (hiervoor is, zoals bij overgewicht, wel goed aan te tonen dat er een direct verband is met sport).

Een bijkomend voordeel van sporten op school is dat oudere kinderen jonge kinderen kunnen helpen. Je geeft ze hiermee een bepaalde verantwoordelijkheid. Kinderen met een achterstand kunnen op die manier extra aandacht krijgen en sociale competenties ontwikkelen. Daarnaast is men ervan overtuigd dat sport verbroedert.

Conclusie

De algemene opvatting is dat er te weinig harde feiten zijn omtrent sport en de bijdrage die sport levert aan verschillende factoren. 'Het gevoel bestaat dat het werkt, maar...'

Cijfers en feiten vormen belangrijke argumenten om beslissingen te nemen op verschillende niveaus:

- politiek: subsidies en geldelijke bijdrages
- ouders: in verband met het stimuleren van hun kinderen om te gaan sporten
- docenten: in verband met de bevestiging van beleid en onderwijs
- beleidsbepaling: woningbouwcorporaties kunnen beleid en dus een eventuele subsidie beter verantwoorden

Workshop 2 – Naar een sterk vangnet voor de jeugd: samenwerking tussen (brede) school, (school)sportvereniging, ouders en andere partijen

In deze workshop wordt bekeken hoe het gat tussen beleid en de uitvoering daarvan meer op elkaar aan kunnen sluiten. Hoe voorkomen we dubbel aanbod? Hoe verbinden we jongeren aan de maatschappij? Hoe zorgen we een meer ouderparticipatie?

Dit kan alleen door een integrale aanpak. De verschillende partijen – (brede) school, schoolsportvereniging, ouders en andere partijen – moeten structureler met elkaar verbonden worden. Het gaat er om een gebiedsgerichte aanpak te realiseren. Ook de afstemming tussen de verschillende betrokken diensten moet aanzienlijk verbeterd worden. Daar is vaak sprake van verkokering. De hoofdvraag die tijdens deze workshop is welke bijdrage de deelnemende partijen hier aan Rotterdam Sportstad leveren en wat kan Rotterdam Sportstad voor de deelnemende partijen betekenen? En waar lopen de verschillende partijen tegenaan?

Bewustzijn creëren

Een vakleerkracht lichamelijke opvoeding is van mening dat met een gestructureerd bewegingsprogramma bewegen vanzelf leuk wordt. Ook voor kinderen die van nature niet zo goed zijn in gymnastiek. Een zeer belangrijk aspect is bewustzijn creëren. Kinderen moeten enthousiast worden gemaakt en blijven. Dit stopt niet bij school, dit gaat thuis door. Of zou thuis door moeten gaan.

Structureler inzetten op beheer sportpleinen

Een gymleraar vertelt dat er bij haar school een sportschoolplein is met een voetbalveld, een atletiekbaan, een klimrek en direct aan het sportplein ligt een gymzaal. Iedereen uit de wijk moet het plein op kunnen. En het werkt, het is druk. Er is alleen buiten de weekenden geen programmering of beheer.

Nanne Boonstra, onderzoeker bij het Verwey-Jonker Instituut, verteld over een sportschoolplein in Delfshaven. Op het moment dat de laatste docent daar weggaat, gaat ook het hek dicht. De samenwerking rond een openbaar (sport)plein gaat soms wel goed en soms niet. Dit heeft te maken met een aantal factoren:

1. wat is de geschiedenis van de wijk?
2. wat is de geschiedenis van de school?
3. is de school bereid een extra stap te zetten?
4. is deze extra stap ook mogelijk, gezien de omstandigheden?

Ideaal is een sportschoolplein zonder hek, maar dit is niet altijd mogelijk. Jan Offerman, oud-directeur van OBS Finlandia, geeft aan dat er iedere week ruiten werden ingegooid en dat dit pas stopte toen er een hek werd geplaatst. Het beheer heeft de school vervolgens zelf georganiseerd. Ook een woningcorporatie kan ondersteuning bieden. Zo heeft Com.Wonen er voor gezorgd dat bij een sportplein tot 22.00 uur lichten branden. Kinderen kunnen tot die tijd sporten. Er is ook een kantine bij het plein. De begeleiding probeert via dit ontmoetingspunt in contact te komen met de jongeren die er sporten. Op die manier ontstaat er binding.

Ouderbetrokkenheid

Hoe participeren de ouders hierin? Vraagt iemand zich af. Workopvoorzitter Ans Stolk geeft aan dat er op verschillende scholen zogenaamde ouderkamers zijn. Ouders drinken hier koffie en bespreken verschillende thema's. Hierdoor neemt de ouderbetrokkenheid toe. Remco van Gorcum, docent lichamelijke oefening is van mening dat je ouders enigszins voor het blok kunt zetten. Ouders moeten ondersteuning bieden, anders gebeurt er niets. Wordt er bijvoorbeeld iemand ziek, dan wordt de voetbalwedstrijd van je kind afgeblazen. Volgens Nanne Boonstra moeten trainers dan wel nadrukkelijk hulp vragen aan ouders.

Schoolsportverenigingen de oplossing voor bewegingsarmoede?

Ruud Schalkwijk, directeur Sport en Recreatie, geeft aan dat er tienduizenden kinderen bereikt moeten worden. Kunnen we met de schoolsportverenigingen daadwerkelijk het verschil maken? Het is moeilijk te voorspellen of een schoolsportvereniging op de lange termijn succes heeft. Je moet erover nadenken of veel sporten daadwerkelijke leidt tot gezondere mensen. Blijven kinderen als ze ouder zijn ook daadwerkelijk nog lid van sportverenigingen? Lukt het een gedragsverandering te bewerkstelligen?

Is het verbinden, of letterlijk aan elkaar knopen van sportverenigingen en basisscholen het antwoord op het bestrijden van bewegingsarmoede? Je moet proberen te voorkomen dat het een extra institutie wordt, terwijl het een katalysator moet zijn. Scholen en de sportverenigingen moeten uiteindelijk op eigen kracht verder kunnen. In bepaalde wijken zijn er geen sportverenigingen, dus daar valt niets over te nemen.

Vanuit de Hogeschool Rotterdam wordt opgemerkt dat als de sportvereniging het middel is, deze zich wel moet openstellen voor een nieuwe consument. De traditionele sportvereniging spreekt lang niet altijd mensen uit andere culturen aan. Nanne Boonstra stelt dat de problemen waar Rotterdam mee worstelt niet morgen of overmorgen over zijn. Het instrument schoolsportvereniging moet inderdaad geen nieuwe institutie worden; we moeten blijven innoveren. En het is breder dan sport alleen, het gaat over pedagogiek.

Aanbevelingen

Hoe krijgen we het onderwijsveld een stap verder om ervoor te zorgen dat ze het belang ervan gaan inzien? Wat is er nodig en wat zijn de randvoorwaarden? De volgende aanbevelingen worden genoemd:

- er is geld nodig;
- het valt en staat met de mensen die het doen;
- het continueren van Lekker Fit en Super Fit is een belangrijke voorwaarde;
- op beleidsniveau moet sport net zo belangrijk worden als lezen en schrijven;
- de sportsector moet zichzelf serieus nemen. Maak bijvoorbeeld de koppeling met de cito-score. Dan krijg je een sterker verhaal en kunnen ze niet meer om je heen.

Workshop 3 – Coördinatie van sportactiviteiten in de wijk?

Wie coördineert de sportactiviteiten in de wijk? Hoe zet je serieus in op beweegmanagement? Hoe zorgen we ervoor dat dit optimaal functioneert? In deze workshop gaat het om de daadwerkelijke uitvoering van sporten in de wijk. Overkoepelend kan de vraag gesteld worden met welke middelen de sociale infrastructuur verbeterd kan worden. De discussie wordt gevoerd aan de hand van de stelling:

- Het rendement van sportactiviteiten in de wijken is het hoogst als de coördinatie vanuit een centrale regie decentraal plaatsvindt.

Maatschappelijk rendement optimaliseren

Woningcorporaties investeren in wijken door er scholen, buurtcentra en sportverenigingen neer te zetten. Zo maak je een wijk 'rijker'. Tevens is de doelstelling om er sociaal maatschappelijk rendement uit te halen. Necati Akcahuseyin van woningcorporatie Woonbron vindt dat de concrete coördinatie bespreekbaar moet worden gemaakt bij de verschillende partners in de wijk. Er moet een 'doeners'-mentaliteit gecreëerd worden. Een medewerker van het Albeda College geeft aan dat het maatschappelijke rendement nu nog nauwelijks optimaal te noemen is. Bij het opzetten van wijkprojecten is het van belang dat er mensen achter zitten die de daad bij het woord voegen.

Beheer sportaccommodaties vanuit overkoepelende visie

Het beheer van sportaccommodaties wordt als erg belangrijk beschouwd. Mensen voelen zich snel onveilig. Als accommodaties goed beheerd worden, trekt het meer mensen en dus sporters aan. Dit moet wel op verantwoorde wijze gebeuren. Er kan niet zomaar geld uitgegeven worden om problemen met betrekking tot beheer van accommodaties op te lossen. Er moet op een creatieve manier gezocht worden naar oplossingen.

Als er geen sportaccommodaties te vinden zijn, kun je bijvoorbeeld zoeken naar lokalen die leeg staan. Twee docenten lichamelijke opvoeding geven aan dat er in meerdere wijken toch écht een gebrek aan geschikte sportruimte is. Vaak moeten meerdere scholen sportaccommodaties met elkaar delen. Daarom wordt het minimum aantal sporturen vaak niet gehaald. Het verdient daarom de aanbeveling dat de sportinfrastructuur verbreed moet worden; niet onafhankelijk per wijk, maar juist vanuit een overkoepelende visie.

Remon Bahnert, dienst Sport en Recreatie, geeft aan dat er een norm ontwikkeld is die stelt dat er per zoveel inwoners een verplicht aantal sportaccommodaties zou moeten zijn. Helaas is de verwezenlijking hiervan nog niet altijd mogelijk, omdat wijken vaak simpelweg zijn volgebouwd. Rotterdam loopt wat multifunctionele ruimtes betreft achter op landelijk niveau.

Wijkcoördinator

Er moet gekeken worden naar een wijkcoördinator, aldus Remon Bahnert. Deze persoon moet als het ware 'overstijgend' zijn. Iemand die van elke partij in de specifieke wijk weet wat de belangen zijn. Ook moet deze persoon goed zichtbaar zijn voor de ouders, de jeugd en de samenwerkende partijen. Nu blijkt dat fondsen of verschillende partijen vaak in dezelfde zaken investeren, of hetzelfde aanbieden, simpelweg omdat ze dit niet van elkaar weten. Deze krachten kunnen beter gebundeld worden.

Centrale regie

Ronald Luiten, Woonbron, geeft aan dat het goed is als er een instrument zou bestaan dat sociale zaken meet. NOC*NSF en TNO werken aan een dergelijk instrument. Dit kan vanuit een centrale regie ingezet worden. Een goed voorbeeld van centrale regie over sportactiviteiten is Delfshaven. Ieder jaar doet Delfshaven mee aan het Camp of Finals in Ahoy. Delfshaven komt daar regelmatig als winnaar uit. Dit heeft mede te maken met de goede regie die over sportactiviteiten gevoerd wordt.

Caroline Bijvoet van Bijvoet Architectuur & Stadsontwerp geeft aan dat er met verleiding partijen bij elkaar kunnen worden gebracht. Iedere partij heeft zijn eigen belang. Je kunt kiezen voor een centrale regie met een decentrale insteek. Het is van groot belang dat mensen op een

persoonlijke manier betrokken zijn en worden. Institutionalisering moet voorkomen worden, is haar stellige opvatting. Ronald Luiten haakt daarop in door op te merken geeft dat iedere partij in zijn of haar eigen kracht moet blijven. In het geval van Woonbron moet vastgoed tot onderdeel gemaakt worden van de sportparagraaf in de gebiedsvisie.

Een manier om partijen bij elkaar te brengen is een project starten zoals het 'Munchhausen Manifest.' Het Munchhausen Manifest heeft als doel te komen tot een gezamenlijke ketenaapak rond de vier componenten wonen, werken, leren en zorg en is geïnitieerd door woningcorporaties. Er is ook een *code of conduct* opgesteld. De regel is dat er geen 'nee' gezegd mag worden tegen je partners. Hiermee creëer je een toegeeflijke sfeer en voorkom je dat eigenbelang opspeelt.

Samenvatting en aanbevelingen

Samengevat kan het volgende geconcludeerd worden:

- centrale regie voeren is belangrijk;
- om samen te werken moet een gemeenschappelijk belang gecreëerd worden;
- partijen moeten bereid zijn over hun eigen gebied heen te kijken;
- ruimtes moeten altijd optimaal benut worden;
- het gebrek aan ruimte heeft hoge prioriteit.

De volgende aanbevelingen zijn vanuit Sport en Recreatie genoemd:

- benoem het wijkniveau; breng ideeën in beeld en communiceer ze;
- zet een virtueel platform op;
- ga samenwerkingsverbanden aan met de kunst en cultuur sector;
- stel een wijkcoördinator aan die met veel partijen overweg kan.

Workshop 4 – Een sportieve jeugd: de verantwoordelijkheid van verschillende partijen

Voor een sportieve jeugd is het van belang dat er een culturomslag op verschillende fronten plaatsvindt. Thuis, in de wijk en bij de diensten en aanbieders. Sport (sportaanbod, sportbeoefening en dergelijke) moet binnen deze vier sferen weer normaal worden. Alleen als partijen zich gezamenlijk verantwoordelijk voelen en gezamenlijk een doel willen bepalen, kan de (beweegn)orm) daadwerkelijk gehaald worden. Hoe zorgen we ervoor dat partijen structureel gaan bijdragen? En hoe zorgen we ervoor dat (het teveel aan) losse initiatieven fundamenteel verbonden wordt?

Integrale domeinbenadering

Hoe sluiten we betere allianties met de verschillende partijen die ervoor kunnen zorgen dat jongeren meer sporten, op én buiten school? Het financiële aspect is in de discussie buiten beschouwing gelaten. Jongeren worden in verschillende domeinen beïnvloed; wijk, school, gezin en (sport)vereniging. De sleutel tot een hogere participatiegraad (niet alleen in de sport) is integrale stimulering dwars door de vier domeinen heen. De grootste belemmering lijkt te liggen in het gezinsdomein. Hoe kan de betrokkenheid van ouders vergroot worden, zodat ze hun kinderen enthousiasmeren en zelf deel uit kunnen gaan maken van het organiserend vermogen rondom sport. Een cultuur waarin de ouders participeren bij verenigingen lijkt verloren te zijn gegaan. Hoe is dat terug te brengen?

Persoonlijke benadering van ouders

Een deelnemer stelt dat er strengere afspraken gemaakt kunnen worden. Zonder de betrokkenheid van ouders mag een kind bijvoorbeeld geen competitie spelen. Maar in sommige gevallen hebben ouders een legitieme reden om niet betrokken te zijn. Als het kind hier de dupe van wordt, moet je ouders dan ontzorgen? Of maak je het daarmee te makkelijk voor hen? Moet er misschien een vergoeding tegenover betrokkenheid staan? Een docent lichamelijke oefening geeft aan dat het veelvuldig benaderen van ouders helpt. Persoonlijke benadering werkt vooral op langere duur het beste door.

Is het primaire doel betrokkenheid van ouders bij hun kind creëren, of kinderen laten sporten? Als dat eerste het doel is, dan is dwang misschien geoorloofd. Voor het tweede doel kan een oplossing gezocht worden door andere ouders te betrekken of vrijwilligheid financieel te belonen. Maar is het acceptabel als ouders geen enkele rol vervullen of verantwoordelijkheid nemen? Volgens Gert-Jan Lammens, directeur Stichting Sportsupport, moeten alle mogelijke wegen bewandeld worden om kinderen aan het sporten te krijgen; met of zonder betrokkenheid van de ouders. “Kan het niet zoals het moet, dan moet het maar zoals het kan.”

Veranderende rol sportverenigingen

Om kinderen tot sport aan te zetten is het goed wanneer vakleerkrachten zicht hebben op de mogelijkheden voor het beoefenen en financieren van sporten. Als een vakleerkracht ook in de vereniging actief is, kan hier een bindende werking van uitgaan. Daarnaast kan hiermee een brede sociaal en maatschappelijke basis ontstaan met gelijke kaders waar het normen en waarden betreft. Gert-Jan Lammens is een groot voorstander van het onderbrengen van een pedagoog bij een vereniging. De vereniging neemt daarmee ook een andere rol in in het sociale weefsel van de wijk. Via sport kan bijvoorbeeld huiselijk geweld gesignaleerd worden.

Het ontbreken van voldoende ouderbetrokkenheid heeft ook ongewenste neveneffecten die het verenigingen lastig kunnen maken te blijven te bestaan. Sponsorschap komt meestal voort vanuit het lidmaatschap van een vereniging.

Om een cultuur van betrokkenheid te stimuleren kan verenigingslidmaatschap misschien deel worden van inburgeringcursussen, stelt Ton Legerstee van de dienst Jeugd, Onderwijs en Samenleving voor. Ook moeten er goede voorzieningen zijn voor ouders die zelf enthousiast worden door het sporten van hun kind om zelf ook te gaan bewegen.

Conclusie

Het is belangrijk om de effecten van sporten meetbaar te maken door middel van cijfers. Het bewustzijn dat sport belangrijk is moet nog groeien. De resultaten die in de schoolsportverenigingen bereikt zijn, moeten op korte termijn worden omgezet naar structureel beleid. Continuïteit in het gemeentelijke beleid is ook een manier om ouders te laten zien dat je sport als stad belangrijk vindt. Het sporthart moet in de stad harder gaan kloppen; van de bestuurders via de scholen naar de ouders én de kinderen.